

Livet i *EKERÖ* pastorat

april · maj · juni 2026

**HISTORIENS
VINGSLAG**

*Hilma —
en pionjär
inom abstrakt
konst*

TEMA
Dop

*Ute
Hemma
På förskolan
För unga & vuxna
Flerfamiljsdop*

*Påskäggets
traditioner*

Detta blad har vi ägnat speciellt till dop. Dopet är början på något nytt men behöver inte nödvändigtvis ske när man är bebis. Barn, ungdom eller vuxen, i kyrkan, ute eller hemma.

Historiens vingslag tar dig till Adelsö och Munsö och berättelsen om en konstnär vars berömmelse kom långt efter hennes död.

Ett annat konstverk är Ekerö kyrkas nya antependium. Textilkonstnären Katarina Brieditis berättar om symbolerna på denna.

Påskäggets och kyrkans färgers symbolik finner du också i bladet.

Ewa Linnros, redaktör

Allt om dop för både små och stora

Historiens vingslag

Samlingsplats i både sorg & glädje

I en av våra nyare psalmer, nr 766, sjunger vi "Allt tillhör dig, Gud...", en text som kanske har sin inspiration från den 24:e psalmen i bibelboken Psaltaren.

Att läsa detta nummer av "Livet i Ekerö pastorat" påminner verkligen om den känslan. Genom dopet inlemmas nya människor i kyrkan, som på det sättet är evigt ung. De gamla dopfuntarna påminner också om att kyrkan är mycket gammal.

Vi har gamla textilier i våra kyrkor, som för länge sedan togs i bruk för att med trådar

och färger berätta om vad vi tror, men också om var i kyrkoåret vi befinner oss. Men alla textilier är inte gamla – i Ekerö kyrka har vi ett alldeles nytt och mycket vackert antependium (som hänger framför altaret) – läs Katarinas berättelse om dess betydelser och symboler.

"Morgon och afton, början och slut. Yta och kärna, höjder och djup – allt tillhör dig, Gud. Allt tillhör dig."

Anita Elwesköld, kyrkoherde

UTGES AV EKERÖ PASTORAT

Ekerö pastorats församlingsblad delas ut fyra gånger om året till alla hushåll i våra tre församlingar Adelsö/Munsö, Ekerö och Lovö.

Ansvarig utgivare: Anita Elwesköld • Redaktör: Ewa Linnros

Uppaga: 7 500 ex. Tryck: Billes Tryckeri AB • Utdelning: Ekerö budservice, samhällsinformation

Foto: Kenneth Bengtsson, Alex Giacomini /Ikon, Joakim Carlström/Ikon, Emma Cednert, Stefan Cristoph, Gustav Hellsing, Magnus Ehntorp, Ewa Linnros, Henrik Mattsson/Ikon, Anna Thorstensson. Omslagsbild: Dop i Ekerö kyrka med präst Cecilia Nyberg.

Vi reserverar oss för programförändringar efter pressläggning. Aktuell information finns på vår hemsida:

www.svenskakyrkan.se/ekero • Lokaltidningen Mälardörarnas nyheter • Affischering • Våra digitala skärmar

Kontakt/adress: Björkuddsvägen 2. Öppettider: Må-fre 9:00-15:00. Telefon: 08-560 387 00 (Må-fre 9:00-12:00)

Postadress: Box 116, 178 22 Ekerö • e-post: ekero.pastorat@svenskakyrkan.se

Dopet — en fin tradition

Dopet, en början på något nytt i livet oavsett om det är barn eller vuxna som döps. Här några rader om dopet från kyrkoherde Anita Elweskiöld.

Att hålla ett litet barn i famnen över dopfunten och möta dess blick i dopögonblicket är stort och vackert, det tycker varje präst jag har haft anledning att tala om dopet med. Det är ett stort förtroende att få vara med i en så stor händelse i en familj och dela glädjen tillsammans, i kyrkan. Lika stort är det att få döpa när det har gått några år, kanske ett lite äldre barn som själv kan gå fram, eller de fina tonåringar som döps i samband med konfirmationsundervisningen. Det är en stor glädje.

De flesta dop i Svenska kyrkan sker fortfarande när barnen är små och föräldrarna väljer dopet åt dem, precis som de väljer barnens namn, vilka värderingar de vill ge barnen och mer vardagliga saker som vilken förskola de ska gå på. I kyrkan ser vi det som något naturligt, att man vill ge sitt barn en kyrklig tillhörighet och vi tänker att det egentligen inte inkräktar på barnets frihet, eftersom dopet är något vi får ta emot och sedan själva är fria att leva i eller inte.

Med det sagt har vi också stor respekt för beslutet att inte döpa sitt barn och vi vet att det kan bero på många saker; ett avståndstagande från kyrkan och tron eller bara ett

avstånd som gör att det inte känns naturligt. Ibland kanske att det inte blev av helt enkelt, att man inte hann eller att livets små eller stora händelser kom i vägen.

Att ditt barn hunnit bli äldre eller du själv inte är döpt, innebär inte att tåget har gått, om du vill döpa ditt barn eller bli döpt själv.

Det går att döpas när som helst i livet och närhelst vi hittar en tid som passar.

I vår vill vi lyfta de många möjligheter att döpas i Ekerö pastorat. Vi erbjuder därför doptider och sammanhang som kanske passar dig bättre än de tider vi oftast döper på – i Öppna förskolan, en vardagskväll i någon av våra kyrkor eller på badplatsen på Adelsö.

Om du vill döpas och ändå inte hittar en tid på hemsidan eller i listan här nedan – hör av dig!
Vi hittar en tid tillsammans.

Anita Elweskiöld, kyrkoherde

Många möjligheter till dop

Att döpas som vuxen/ung vuxen

För den som döpts som barn är konfirmandundervisningen det huvudsakliga alternativet för att få veta vad kyrkan tror och lär.

Den som döps som vuxen erbjuds undervisning i kristen tro som en förberedelse för dopet. Det finns ingen fastlagd mall för hur undervisningen ska ske, helt enkelt för att förkunskaper och erfarenheter är så olika.

När du anmäler att du vill döpas som vuxen kommer den präst som ska döpa att kontakta dig för att komma överens vad som är aktuellt för dig. Om du går i en bibelstudiegrupp eller annan grupp där du kan prata om din tro, kan dopet ske som en avslutning.

Ibland erbjuder vi gruppundervisning för dem som vill döpas eller konfirmeras som vuxna, men om det ska komma igång någon grupp beror på hur stort intresset är.

Veckomässan

Brukar du vara med på kvällsmässan i Ekebyhov på onsdagar, eller vill döpas en vardagskväll i en mäsas dit många unga kommer? Vid ett tillfälle under våren har du möjlighet att döpa ditt barn/döpas själv i veckomässan.

Påsknattsmässan

I den äldsta kristna kyrkan skedde dopen ofta i påsknattsmässan. Mässan äger rum vid midnatt på påskafton, alltså natten till påskdagen. Det är ett sätt att fira att vi går från död till liv och det är fint att fira sitt dop i den gudstjänsten, tillsammans med församlingen.

Dop förskolan/ barn gudstjänt

I vår provar vi att fira dopgudstjänst i öppna förskolan! Den som inte vill ha en traditionell dopgudstjänst på en lördag, med släkten samlad, kan istället låta döpa sitt barn en vardagförmiddag i närvaro av andra barnfamiljer i Öppna förskolan.

Eftersom vi rent administrativt tar ut dopblanketter för var och en som döps, är det bra om ni anmäler någon vecka i förväg att ni vill döpa i öppna förskolan.

Det gör också att vi kan planera för en barn gudstjänst utan dop, om ingen familj anmäler sig. Men om ni kommer på det sent – kom ändå!

Doptid-går alltid att lösa!

Vi erbjuder dop nästan alla lördagar och många söndagar. Denna vår tillkommer alla de tider vi har skrivit om här. Men om du av någon anledning vill döpa på en annan tid, ring eller maila oss. Nästan allt går att lösa.

Flerfamiljsdop/doppaket:

Ett dop behöver inte ske enskilt inom familjen. Kanske är ni nyinflyttade och vill lära känna andra? Kanske har ni ingen stor släkt/kärnfamilj utan istället vill döpas ihop med vänner eller grannar? Det går alldeles utmärkt att ni slår er ihop med en eller flera familjer/personer som också vill låta döpa sig och sina barn.

Vi bjuder på dopkaffe/tårta efteråt!

Kvällstid- I vardera kyrka

Förutom de "vanliga" doptiderna på helgerna har vi under våren möjlighet till dop en vardagskväll vardera i våra gamla kyrkor.

Hemdop

Vill ni fira dop hemma? Det kan vara av tradition eller andra skäl, t.ex. sjukdom. Kontakta oss så hittar vi en tid via e-post: ekero.pastorat@svenskakyrkan-se eller telefon: 08 560 387 00 (hemdop bokas EJ digitalt på hemsidan.)

Ute - midsommarhelgen/Adelsöbadet 20:00

När vi är på konfirmandläger döper vi ofta ute i sjön. Det är fantastiskt fint och ett minne för livet även för dem som är där men inte döps. Vill du döpas utomhus i sjön, tänker vi oss ett dop på lördagskvällen i midsommarhelgen, vid Adelsöbadet. Om det regnar och åskar kan vi självklart döpa i Adelsö kyrka istället. Anmäl ditt intresse i förväg.

Dopfest 1 gång om året

Dopet är värt att fira flera gånger om! Därför bjuder vi varje år in alla döpta barn som är mellan 0-6 år gamla och deras familjer till en dopfest. Vi börjar med en lekfull andakt i kyrkan och avslutar med tårtkalas. Det spelar ingen roll vilket år barnet döptes.

Dopfesten är även ett fint tillfälle att låta döpa barn som ännu inte blivit döpta. Vill du att ditt barn ska döpas under dopfesten behöver du anmäla det i förväg samtidigt som du anmäler dig till festen.

Anmälan sker till: ekero.pastorat@svenskakyrkan.se. Meddela eventuella allergier samt hur många barn/vuxna ni är som kommer.

Dopfesten sker i höst i Klockargården, vid Lovö kyrka. Datum ännu inte fastställt, information kommer på vår hemsida och i annonsering.

Extra tider dop i Ekerö kyrka söndagar efter mässan, 13.00.

I vår har vi också lagt till ordinarie doptider på söndagar efter gudstjänsten i Ekerö och Lovö kyrka. Vi har märkt att många vill boka en av våra församlingshem för dopkaffet och söndagsdop ger fler möjligheter att hitta lediga tider för lokalerna.

Hur sent kan man döpa ett barn?

Det är aldrig "för sent" för dop.

Praktisk information inför dopet

Boka dop och kyrka

Hos oss kan ni boka dop när som helst på dygnet via webben:

www.svenskakyrkan.se/ekero/dop. (OBS ej hemdop.)

Behöver du hjälp? Kontakta oss på tel: 08-560 387 00 eller skicka e-post till:

ekero.pastorat@svenskakyrkan.se

Namn

Namnet får man när det anmäls till Skatteverket och i dopet nämns man vid namn för att visa att det gäller just den här unika personen "det handlar om dig".

Fadder

Du välja en, flera eller inga faddrar. För att bli fadder behöver man vara, eller bli döpt.

Dopsamtal med präst

Några veckor innan dopet tar prästen kontakt, man träffas och samtalar om upplägget av dopgudstjänsten och vad dopet betyder. Inför det mötet kan det vara bra att bland annat fundera på om ni önskar någon särskild musik och vilka psalmer ni vill sjunga.

Musik

Musik kan väljas i samråd med organisten i god tid innan dopet. Om ni har någon anhörig eller annan person som vill sjunga/spela vid dopet går det utmärkt. Ni står för eventuella extrakostnader. I alla kyrkor finns orgel och i alla utom Drottningholms slottskyrka finns piano.

Dopklänning

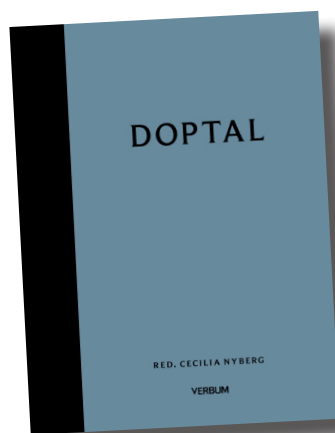
Det finns möjlighet att låna dopklänning hos oss.

Dop-kaffe

Efter dopet kanske ni vill bjuda på dop-kaffe. Om ni inte vill ha detta hemma finns möjlighet att hyra lokal vid alla våra kyrkor för dopfika. Information om dessa lokaler finns på vår hemsida:

www.svenskakyrkan.se/ekero/kyrkor-och-lokaler

Vill du veta mer om dop?

Dopets budskap är detsamma för alla — Guds närvaro, löfte och nåd – samtidigt som varje dop är unikt.

Inför dop och dopsamtal finns boken *Doptal* att låna i Ekebyhovskyrkan. Där delar elva präster doptal från olika livssituationer och ger inspiration och praktiska råd om t.ex. dopgudstjänsten, faddrar och kyrkans symboler.

Bokens redaktör och medförfattare är Ekerö pastorats präst Cecilia Nyberg.

Historiska dopfuntar

I Ekerö pastorats fyra medeltida kyrkor är de äldsta föremålen dopfuntarna. Ordet funt kommer från latinets fons, "källa". Ordet dop kommer från ordet dopp som syftar till att man doppas i vattnet och ursprungligen döptes man genom nedsänkning i vattnet. Den nuvarande seden att ösa vatten över barnets huvud istället för nedsänkning är relativt ny.

Dopskål i tenn fr. 1792

Adelsö kyrkas dopfunt

Kyrkans äldsta bevarade föremål är en cylindrisk dopfuntscuppa utan uttömningshål av grov sandsten från 1100-talets slut. Rester av basen till cuppan upptäcktes 1957 på en tomt nära kyrkan. Till funten hör ett dopfat av pläter (kopparplåt med sammanvalsade tunnare silverplåtar på vardera sidan), från 1958. Detta är av äldre datum och inköpt på antikvarisk väg. Det finns även en dopskål och en tallrik av tenn (bilderna t.h.), tillverkade 1771 och 1783 av J G Ryman, mästare i Stockholm.

Munsö kyrkas dopfunt

Kyrkans äldsta inventarium är dopfunten från omkring 1200 och stod ursprungligen placerad strax innanför kyrkans port. Under reformationen togs den ur bruk och ställdes ut på kyrkogården. Dopfunten är tillverkad av grov, grå sandsten och saknar uttömningshål. Den medeltida fotens nedre del är borta och har ersatts med en ny från stenbrottet i Ekebybergen på Munsö. Dopfatet, tillverkat 1961, är av silver och avbildar korsbjälkarna i rundhusets innertak. Skänkt av Claes Gierdda.

Lövö kyrkas dopfunt

Dopfunten tillverkades under 1100-talet av tre olika slags sandsten. Cuppan är brun, skaftkolonnen grå och foten sandfärgad. I koret står ett dopstall i svartmålat trä, tillverkat av Burchardt Precht 1684. Dopstället bärs upp av en förgylld kvinnofigur med kors och kalk. De små bilderna: Dopskål från 1740, skänkt av drottning Ulrika Eleonora. T.h. dopskålens etui klätt med sämskskinn ivändigt, utvändigt svart läder med drottningens monogram förgyllt.

Ekerö kyrkas dopfunt

I koret står dopfunten av kalksten och granit. Dess mellandel är från 1150–1200 medan överdelen och foten i granit från Ekebybergen på Munsö högs 1955 av stenhuggaren Bror Hemmingsson, efter ritningar av professor Armin Tuulse. Dopfatet av driven och punsad mässing tillverkades 1651 och skänktes samma år den 1 november av fatburshustrun Karin Markusdotter, Kaggeholm. I fatets mittfält framställs Evas skapelse. En dopskål från 1600-talet, är utförd i tenn. Den skänktes 1690 som ett minne av friherrinnan Margaretha Frölich.

Historiens vingslag

Hilma — en pionjär inom abstrakt konst

Med anledning av evenemanget "Hilma-dagar", ett samarbete mellan Ekerö pastorat och föreningen Hilma af Klints ateljé, handlar historiens vingslag denna gång om Hilma af Klint.

Hilma af Klint föddes 1862 i Stockholm. Hon tillbringade barndomens somrar på Tofta gård på Adelsö och även på Hanmora gård som ägdes av hennes släkt. Adelsö och även Munsö var betydelsefulla för Hilma, inte minst dess natur som gav henne inspiration i hennes måleri. I början av 1900-talet hade Hilma en ateljé precis invid färjeläget på Munsö. Ateljén uppfördes invid hennes sommarhus "Furuheim".

Men vi backar tillbaka i tiden och till hennes skolning i konst. Hon utbildade sig vid Kungliga Konsthögskolan och arbetade tidigt som en skicklig och respekterad konstnär inom traditionellt måleri, särskilt landskap och porträtt.

” Bilderna målades genom mig direkt, utan föregående teckning och med stor kraft”

Parallellt med detta utvecklade hon ett starkt intresse för andlighet, teosofi och spiritism. Tillsammans med fyra andra kvinnor bildade hon gruppen "De Fem", som ägnade sig åt seanser och automatiskt skrivande* och tecknande. Genom dessa upplevelser menade Hilma att hon fick uppdrag från andliga väsen att skapa en ny sorts konst och kallade denna form av skapande för "mediumistiskt". Hon beskrev att hon i detta skapande hade varit ledd av en andlig dimension och att hon enbart var ett medium:

"Bilderna målades genom mig direkt, utan föregående teckning och med stor kraft. Jag hade ingen aning om vad bilderna skulle framställa och ändå arbetade jag fort och säkert utan att ändra ett penseldrag."

Från 1906 började hon måla stora, färgstarka och symboliska verk som var helt abstrakta, detta flera år innan konstnärer som Kandinskij och Mondrian. Hennes mest kända serie är "Målningarna till Templet", där hon utforskade teman som liv, död, utveckling, balans och det feminina och maskulina.

Hilma af Klint ansåg att världen ännu inte var redo för hennes konst och bestämde att verken inte skulle visas förrän minst 20 år efter hennes död. Hon avled 1944, nästan bortglömd som abstrakt konstnär.

"Målningarna till templet" visades 1987 på en utställning i Los Angeles. Konstvärlden häpnade och delar av konsthistorien fick skrivas om. Men det skulle dröja till 1989 innan Moderna museet visade hennes bilder. I dag räknas Hilma af Klint som en av de allra första abstrakta konstnärerna och en banbrytande gestalt i modern konsthistoria.

Text: Ewa Linnros

Välkommen till "Hilma-dagar"

(Ett samarbete mellan Ekerö pastorat & föreningen Hilma af Klints ateljé)

Tillfällen då vi får utforska vår egna och andras kreativitet. Måla, sjunga, skriv, pyssla och lyssna på berättelser. Ingen kostnad.

Anmälan till: anna.sixtensson@svenskakyrkan.se

Plats: Adelsö hembygdsgård.

10 maj 16-18

"Följ Hilma i spåren!" Dialog om Hilma af Klint och de platser där hon vistats på Adelsö och Munsö. Vi delar våra berättelser om platsernas historia.

7 juni 16-18

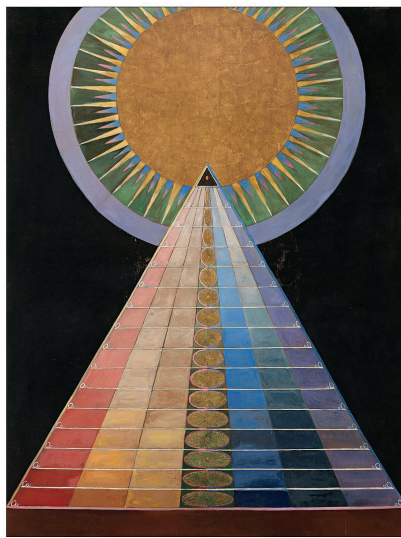
"Hilma och naturen". Existentiell dialog och skapande av naturmaterial med Marianne Lagercrantz, bildterapeut och konstnär.

*Automatiskt skrivande är en litterär metod som innebär att man försöker direkt återge vad som kommer fram ur det omedvetna eller från yttre krafter såsom andeväsen.

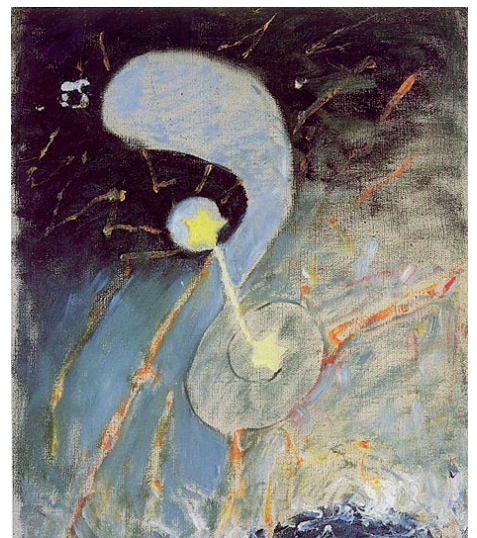
Källor: Iris Müller-Westermann, Hilma af Klint, Moderna museet, www.modernamuseet.se • Svenskt konstnärslexikon • P3 Historia

"Svanen"

"Altarbild"

"Kaos"

KORT OM HILMA AF KLINT

- Hilma af Klint föddes på Karlbergs slott, Stockholm den 26 oktober 1862 och dog 1944 i sviterna av en bilolycka.
- Familjen tillbringade största delen av sina somrar på släktgårdarna Tofta och Hanmora på Adelsö. Familjen af Klint har även en familjegrav på Adelsö kyrkogård, men Hilma är begravd på Galärvarvskyrkogården på Djurgården i Stockholm.
- Hilma antogs till Kungliga konstakademien som en av de första kvinnliga konstnärerna och fick även tillgång till akademins egna ateljéer efter utbildningen.
- Hon hade ett stort intresse för andlighet, teosofi och så småningom även antroposofi och utförde många av sina målningar efter vad hon upplevde som kontakt med andar.
- 1917 tog Hilma sin nya ateljé på Munsö i bruk. Den låg invid hennes sommarhus "Furuheim", dit Hilma och hennes mor flyttade 1918. Efter att modern avlidit 1920, flyttade Hilma till Helsingborg över vinterhalvåret. Hon delade våning med moderns sjuksköterska Thomasine Andersson. De två blev oskiljaktiga vänner livet ut.
- Besökscentret Hilma af Klints ateljé på Adelsö drivs av en ideell förening. Gården på Adelsö som föreningen förvaltar är världens första besöksplats tillägnad konstnären Hilma af Klint. Föreningen organiserar sommarutställningar, bokreleaser, föredrag, guidade turer och retreatar.

Samlingsplats för både glädje och sorg

En kyrkogård väcker minnen av dem vi saknar men är också en plats som handlar om livet. Kyrkogårdsförvaltningen sköter om våra fem kyrkogårdar i Ekerö pastorat och ansvarar för begravningsverksamheten. Här är det så kallade begravningsutskottet en viktig part.

I Ekerö pastorat har vi ett Begravningsutskott (BU), med fem förtroendevalda samt ett begravningsombud.

Henrik Mattsson, kyrkogårdschef i Ekerö pastorat, vad gör begravningsutskottet?

— BU följer utvecklingen som sker i vårt samhälle och behovet av nya gravskick ska tillgodoses. Några exempel är att utskottet har varit delaktiga i projektering och budgetering för att genomföra nya askgravlundar och ask-gravplatser på återlämnad gravmark. Att upplåta nya lundar på befintlig mark är ett gott exempel på ekonomisk förvaltning och att möta önskemål från anhöriga.

En uppgift som åligger utskottet är att begravningsutskottet har kyrkorådets mandat för att ta fram budget både för 1- och 3-årsplaner samt uppföljning av budget. Begravningsutskottet värnar även om kulturarvet, ett sätt att göra detta är bevarandet av gamla gravstenar. Kyrkogårdsförvaltningen får varje år tillbaka stenar då gravrätten går ut eller att stenen lämnas tillbaka till förvaltningen.

— Några av utskottets ledamöter har tidigare inventerat alla gravstenar på våra kyrkogårdar och har beskrivit dem utifrån ett bevarande värde och hur de ska hanteras för framtiden. Ett verkligen fint arbete, helt ideellt, för att bevara en del av vår historia, berättar Henrik Mattsson.

”Begravningsutskottet värnar även om kulturarvet, ett sätt att göra detta är bevarandet av gamla gravstenar”

Ledamöterna i BU representerar alla församlingar, har god kompetens inom kulturhistoria, begravningsverksamhet, ekonomi och byggnation. Begravningsutskottet kommer att arbeta med hållbar grönyteskötsel, gravplatser till alla, ändamålsenliga lokaler för personalen samt en god arbetsmiljö.

— Begravningsverksamheten har för avsikt att bjuda in allmänheten till ett öppet hus. Där finns möjlighet att ställa frågor kring bland annat gravrätt, gravskick, borgerliga- och kyrkliga begravningar med mera. Närmare information om när detta blir kommer på hemsidan och i lokaltidningen.

Mer information om våra kyrkogårdar hittar du via QR-koden eller på hemsidan:

www.svenskakyrkan.se/ekero/kyrkogardsforvaltningen

BU har för den här mandatperioden tre nya ledamöter: Agneta Collberg, Mats Brunstedt och Håkan Öjerbring.

Vad är din målsättning/vision för verksamheten?

Agneta — Att kyrkan och kyrkogården ska bli en samlingsplats både i sorg och glädje. En rofylld plats där man kan få prata med varandra och känna frid. Jag känner väldigt starkt för min hembygd och har flera generationer på Adelsö kyrkogård. Det jobb som har gjorts där de senaste åren har verkligen varit fantastiskt, vackert, elegant och värdigt med mycket hjärta. Det arbetet vill jag gärna vara med och fortsätta att utveckla. Jag tror att jag kan bidra med lokalkännedom, historia och hjärta.

Mats — Min vision är att få vara med att skapa fina kyrkogårdar och trädgårdar, trevliga praktiska kyrkor och lokaler, verka lokalt och skapa en välkomnande miljö för alla som vill komma dit.

Håkan — Efter 12 år som ledamot i Kyrkofullmäktige och Kyrkorådet, kom frågan om utvidgning av begravningsplatsen upp under senaste mandatperioden 2025 utan att vi kom i mål. Den diskussionen med kommunen vill jag fortsätta inom BU. Kriget mellan Ryssland och Ukraina tydliggjorde behovet av beredskap för begravning av kommunens medborgare. Min ambition är att vi under kommande mandatperiod 2026 skall få till en ny begravningsplats i kommunen med naturlig koppling till samhället.

” Att kyrkan och kyrkogården ska bli en samlingsplats både i sorg och glädje. En rofylld plats där man kan få prata med varandra och känna frid”

Begravningsombud

Begravningsombud utses av Länsstyrelsen för att inom en kommun granska begravningsverksamheten hos huvudmannen. Svenska kyrkan är huvudman för begravningsverksamheten på alla orter i landet utom i Stockholms- och Tranås kommun.

Stefan Roos är begravningsombud för Ekerö.

— Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften, en avgift som betalas av alla personer som är folkbokförda i Sverige och som har en kommunal beskattningsbar inkomst, oavsett vilken livsåskådning personen har, berättat Stefan Roos.

— Huvudmannens begravningsverksamhet måste omfatta alla personer oavsett religiös tillhörighet och täckas av begravningsavgiften. Avgiften ska således inte täcka andra kostnader som Svenska Kyrkan har för sin kyrkliga verksamhet.

Begravningsombudet ska ta tillvara de personers intresse som inte tillhör Svenska Kyrkan. Begravningsombudet samråder med huvudmannen och inger en årlig årsberättelse till Länsstyrelsen.

Tankar bakom antependium till Ekerö kyrka

I december 2025 invigdes Ekerö kyrkas nya antependie skapat av textilkonstnären Katarina Brieditis. Här berättar hon om arbetet med att skapa antependiet.

Motivet består av en rotad buske med sju röda fembladsrosor. Centrerat över den flyger en vit duva omgiven av en guldgloria och bärande en olivkvist.

Rosenbusken med sin rot kan vara en Jesse rot och stam, inspirerat av psalmtexten "Det är en ros utsprungen", som jag tolkar som en profetia om hopp (Jesus födelse) och ljus i mörkret. Intressant är även psalmens ursprung och tidigare tolkningar, bl a:

"I den första kända versionen har psalmen 23 verser och är en sång om jungfru Maria. Maria liknas vid en ros, den mystiska rosen i anslutning till Höga Visan 2:1: "Jag är en vildros på Sharons slätt, en lilja i dalen."

Då psalmen omtolkades för protestantiskt bruk blev Maria rosenbusken som bär rosen Kristus. Profetian i Jesaja 11:1 om skottet från Isaia avhuggna stam förenas med den gamla rossymbolen, som omtolkas som symbol för Kristus. I stället för en Maria-psalm har vi fått en Kristuspsalm." (källa: <https://psalmbok.fi/>)

Rosenbusken har också förekommit som symbol för en av Dygderna, där den stått för Tapperhet och Mod. (Här använder jag mig av några referenser ur boken "De heliga tecknens hemlighet" av Frithiof Dahlby.)

"Rosen är "blommornas drottning" och Maria är "blommornas blomma", världens ros, ro'sa mu'ndi. Rosens röda färg = Marias kärlek. Rosens fem blad= de fem bokstäverna i Marias namn. Enligt S:ta Birgitta symboliserar de fem bladen Marias ärbarhet, barmhärtighet, mildhet, skönhet och gudliga glädje. Maria är vidare rosen utan törnen, dvs "rosen utan synd". ("Rosens röda färg har även syftat på Jesu blod som flöt av kärlek till människorna").

Antalet rosor på busken symboliserar Marias sju glädjeämnen eller Sju fröjder: Bebudelsen, Jesu födelse, De vise människans tillbedjan, Jesu uppståndelse, Jesu himmelfärd, den helige Andes utgjutande och kröningen (Marias himmelfärd).

Jag har valt att lägga till ytterligare en rosenknopp, med hopp om att flera glädjeämnen är i vardande.

Den vita duvan omgiven av en gloria symboliserar Den helige Ande. Duvan som gestaltar den Helige Ande brukar/bör(?) avbildas med huvudet nedåt men jag har valt att vända den så att den ser ut över kyrksalen och inte "störtar nedåt golvet" då antependiet är så förhållandevis lågt placerat i rummet.

Denna duva har också en olivkvist i näbben som symbol (för att syndafallet skall upphöra), för hoppet, för frid och för fred. (När bebudelsens ängel under renässansen håller en grönskande kvist i handen syftar den också på Jesse rot och stam).

Idag när det är vanligt att använda symboler för egna tatueringar kan den vita duvan – förutom tro, andlighet/spiritualitet, hopp och fred – även symbolisera kärlek, frihet eller en personlig transformation eller tillväxtfas i ens liv.

Text: Katarina Brieditis

Ett antependium (av latin ante, "framför" och pendere, "hänga") eller altarkläde är ett tygstycke som används för att täcka och pryda altaret i kyrkan.

Visste du att ...

SKÅRTORSDAG INTE handlar om färgen rosa – istället är skär här ett gammalt ord för ren. Vid den sista måltiden Jesus åt tillsammans med sina lärjungar, började han med att tvätta lärjungarnas fötter.

LÅNGFREDAGEN förr upplevdes av många som en mycket lång dag, då alla affärer, restauranger och nöjesställen var stängda. Långfredagen har en annan betydelse i Nordirland. Där firar man Good Friday Agreement, alltså det fredsavtal som undertecknades på långfredagen den 10 april 1998. Avtalet satte punkt för den våldsamma konflikt som varat i 30 år mellan katolska och protestantiska grupper.

PÅSKDAGEN — Den vita färgen på påskdagen står för fest och nytt liv. Vitt är glädjens, renhetens och festens färg och används förutom vid alla större högtider även vid dop och vigsel. Vitt används även allt oftare vid begravning.

Ägg av Fabergé

Påskägg

Att äta ägg på påskafton och påskdagen är en internationell kristen tradition som troligen har ett mycket praktiskt ursprung. I den långa fastan före påsk fick man inte äta ägg. Men när våren kom började hönsen värpa igen och man fick ett överflöd av ägg. När sedan fastan bröts hade man ett överflöd av dem.

Äggen blev också en symbol för att livet återvänder både i naturen och genom Jesu uppståndelse.

Under 1700-talet blev det populärt att ge bort konstgjorda påskägg. De mest berömda är förstås de 57 juvelklädda påskägg som guldsmeden Fabergé tillverkade åt den ryska tsaren mellan 1885 och 1917 som gåva till tsarinnan och änketsarinnan.

Under 1800-talet blev det vanligt med presentägg tillverkade av papper-maché eller socker. En del ägg var tittägg med landskap inuti.

Faktaunderlag: Nationalencyklopedin påskägg

Kyrkoårets färger

Bilderna: stolor från Lovö kyrka. Stolorna bärs av präster och diakoner runt nacken och ner över axlarna.

Under kyrkoåret använder vi olika färger i kyrkorummet, främst på altaret, prästens kläder och blommorna.

Vitt – glädje och renhet

Den vita färgen symboliserar glädje och renhet – som lyfts fram under första advent, jul och tiden efter påsk.

Violett – bot och ånger

Violett eller lila är botens och ångerns färg. Den symboliserar förberedelse och används därför under advent, i väntan på julen, under fastan, i väntan på påsken.

Grönt – växande och mognad

Grönt symboliserar hopp, växande och mognad och används under stora delar av trefaldighetstiden.

Rött – blod och kamp

Blodets, kampens och martyrernas färg är röd. Den används vid de helger som påminner om apostlarna, som led martyrdöden. Den röda färgen symboliserar också den heliga Anden.

Svart – sorg och död

Svart är sorgens färg och används i kyrkan på långfredagen, till minne av Jesus korsfästelse och död. Ofta används den också vid begravningar.

Ibland används blått, rosa och grått

Vissa dagar används färgerna blått, rosa och grått. Det gäller endast om man har textilier med dessa färger i kyrkan. **Blått** är Maria, Jesus mors, färg. **Rosa** används ibland på midfastosöndagen och tredje advent. **Grått** kan användas på askonsdagen.

Kalender Gudstjänster · Mässor

April

Onsdag 1 april

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Torsdag 2 april — Skärtorsdagsmässor

- 18:00 i Adelsö kyrka, 19:00 i Ekerö kyrka & i Lovö kyrka.

Fredag 3 april — Långfredagsgudstjänster

- 11:00 i Ekerö kyrka & i Lovö kyrka. 15:00 i Adelsö kyrka, 18:00 i Munsö kyrka.

Lördag 4 april

- 23:00 Ekerö kyrka: Midnattsmässa

Söndag 5 april

- 11:00 Ekerö kyrka: Högmässa
- 11:00 Adelsö kyrka: Påskdagsmässa
- 11:00 Lovö kyrka: Högmässa

Måndag 6 april

- 11:00 Munsö kyrka: Gudstjänst
- Ekerö- & Lovö kyrka sammanlyst till Munsö kyrka

Onsdag 8 april

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa

Söndag 12 april

- 11:00 Ekebyhovskyrkan: Mässa
- 11:00 Lovö kyrka: Gudstjänst med små & stora
- 18:00 Adelsö kyrka: Gudstjänst

Tisdag 14 april

- 16:16 Rastplatsandakt på parkeringen utanför Lovö kyrka närmast allén. Kort andakt, kaffe/äppeljuice serveras.
- Präst: Katarina Wolf

Onsdag 15 april

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Söndag 19 april

- 11:00 Ekerö kyrka: Högmässa
- Lovö kyrka sammanlyst till Ekerö kyrka
- 18:00 Munsö kyrka: Mässa

Onsdag 22 april

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Fredag 24 april

- 10:30 Munsö kyrka: Barn gudstjänst

Söndag 26 april

- 11:00 Ekebyhovskyrkan: Mässa
- 15:00 Drottningholms slottskyrka: Gudstjänst
- 18:00 Adelsö kyrka: Mässa

Onsdag 29 april

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Maj

Söndag 3 maj

- 11:00 Ekerö kyrka: Orgelhögmässa
- 18:00 Munsö kyrka: Gudstjänst

Onsdag 6 maj

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Maj fortsättning:

Söndag 10 maj

- 11:00 Ekebyhovskyrkan: Mässa
- 11:00 Lovö kyrka: Gudstjänst
- 12:15 Ekebyhovskyrkan: Ekerö Pastorat Kyrkofullmäktige, allmänheten hälsas välkommen.
- 18:00 Adelsö kyrka: Gudstjänst

Onsdag 13 maj

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Torsdag 14 maj

- 8:00 Malmen, Lovö: Gökotta
- Ekerö- & Lovö kyrka sammanlyst till Malmen, Lovö

Söndag 17 maj

- 11:00 Ekebyhovskyrkan: Mässa
- Lovö kyrka sammanlyst till Ekebyhovskyrkan
- 18:00 Munsö kyrka: Mässa

Onsdag 20 maj

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Söndag 24 maj

- 11:00 Ekerö kyrka: Blomningsfest
- 11:00 Lovö kyrka: Högmässa
- 18:00 Adelsö kyrka: Musikmässa

Måndag 25 maj

- 12:00 Ekebyhovskyrkan: Lunchmässa

Onsdag 27 maj

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Söndag 31 maj

- 15:00 Drottningholms slottskyrka: Gudstjänst
- 15:00 Ekumenisk friluftsgudstjänst på Marielund
- Ekerö kyrka & Ekebyhovskyrkan sammanlyst till Marielund
- 18:00 Munsö kyrka: Gudstjänst med små & stora

Juni

Söndag 7 juni

- 11:00 Ekebyhovskyrkan: Mässa
- 11:00 Lovö kyrka: Psalmsångsgudstjänst
- 18:00 Adelsö kyrka: Gudstjänst

Onsdag 10 juni

- 18:30 Ekebyhovskyrkan: Veckomässa, ungdomsmedverkan

Söndag 14 juni

- 11:00 Ekerö kyrka: Högmässa
- Lovö kyrka sammanlyst till Ekerö kyrka
- 18:00 Munsö kyrka: Gudstjänst

Lördag 20 juni

- 18:00 Adelsö kyrka: Gudstjänst
- Ekerö kyrka sammanlyst till Adelsö kyrka

Med reservation för förändringar.

Efter att församlingsbladet tryckts kan ändringar tillkomma.
Aktuell information: www.svenskakyrkan.se/ekero
& annons i Mälardarnas nyheter.

PÅ SK Fredag 3 april

•15:00 Ekebyhovskyrkan: Konsert Stabat Mater av G.B. Pergolesi. Emma Fagerström: sopran, Ulrika Skarby: alt, Damstämmorna ur Ekerö kyrkokör och Ekeröensemblen, Helena Hansson: violin, Anna Hansson: Klevebäck, kontra-bas, Kerstin Baldwin Sterner: orgel. Präst: Cecilia Nyberg.

S Söndag 24 maj

•18:00 Adelsö kyrka: "Tiden har sin gång" — Musikmässa. Präst: Anna Sixtensson. Musik: Kören Ad Mundi under ledning av Carina Einarson, instrumentensemble.

L Lördag 6 juni

•16:00 Adelsö kyrka: Birkakörens sommarkonsert.

S Söndag 7 juni

•16:00 Ekerö kyrka: Ekerö kyrkokör sommarkonsert. Präst: Katarina Wolf, körledare: Hugo Rousu.

O Onsdag 10 juni

•19:00 Lovö kyrka: Sommarkonsert med Lovö Kyrkas kör. Musiker: Leif Asp, präst: Magnus Ehntorp

F Fredag 19 juni

•22:00 Drottningholms slottskyrka: Musik i midsommarnatten.

Hos oss finns något för alla!

- Öppen förskola
- Familieaktivitet "Messy Church"
- Barnkörer
- Ungdomsverksamhet
- Konfirmation
- Vuxenkörer
- Pilgrimsvandring
- Retreat
- Sopplunch
- Handarbetscafé
- Läsecirkel
- Samtalsgrupper
- Sorgegrupper

Vår verksamhetskatalog finns att hämta på Ekebyhovskyrkan.

Mer info: www.svenskakyrkan.se/ekero eller via QR-koden.

Medlemskap

I Svenska kyrkan finns det plats för dig som tror – eller tvivlar. Du är välkommen till kyrkan oavsett om du är medlem eller ej.

Som medlem hjälper du Svenska kyrkan att jobba för:

Förutom de aktiviteter de flesta förknippar med kyrkan som gudstjänster, dop, vigslar, begravningar och konfirmandarbete, gör vi också betydelsefulla insatser i samhället och världen.

Som medlem i Svenska kyrkan bidrar du bland annat till:

- Mötesplatser för att motverka ensamhet och isolering
- Stöd och hjälp för den som behöver
- Verksamheter och läger för barn och unga
- Bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och föremål
- En levande musikverksamhet
- Internationellt hjälparbete
- Ett aktivt miljöarbete
- Närvaro på sjukhus och fängelser

På nästa sida finner du medlemsblankett och kontaktuppgifter till Ekerö pastorat.

Foto: Henrik Berglund/ikon

Ditt stöd når människor som med stort mod räddar liv och ger hopp mitt i katastrofen. En enda mänsklighet – under samma himmel!

Swisha
din gåva till
900 1223

När en katastrof inträffar är det människor som befinner sig mitt i den som är först att agera och som ser behoven bäst. Genom våra insatser säkrar vi att människor har verktyg och kunskap att agera både i det akuta skedet och i det stärkande och förebyggande arbetet.

I kampanjen vill vi belysa människors mod och vilja att agera medmänskligt. Med våra gåvor och aktiviteter här hemma, vill vi vara den hand som når de som med sina händer räddar liv och ger hopp – mitt i katastrofen.

Vi lever alla under samma himmel och har ansvar för varandra.

Ja, jag vill bli medlem i Svenska kyrkan!

Fyll i dina uppgifter och skicka eller lämna talongen till oss så kontakter vi dig.

Namn.....

Personnummer.....

E-post eller telefon.....

Skicka till Ekerö pastorat, Box 116, 178 22 Ekerö eller lämna in den på vår expedition i Ekebyhovskyrkan, Björkuddsvägen 2, Ekerö.

Du är också välkommen att kontakta oss så skickar vi dig en blankett.

08-560 387 00 • ekeropastorat@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan

Ekerö pastorat